

№ з/п	К-сть г/д	Назва теми уроку	Зміст	Компетентності
	3	ПЕРЕДДЕНЬ СВІТОВОЇ ВІЙНИ		
1	1	Система «озброєного миру»	Обумовленість історії різних народів географічними факторами. Союзи: Троїстий союз і Антанта. Території зіткнення геополітичних інтересів: «балканський вузол». Модернізація і формування сучасних націй.	Знати: – <i>зміст понять</i> : система «озброєного миру», «військово-політичний блок», «геополітика»; – <i>передумови і привід</i> до Першої світової війни; Уміти: – <i>встановити хронологічну послідовність</i> подій у переддень Першої світової війни; – <i>охарактеризувати</i> , використовуючи карту як джерело інформації, геополітичну ситуацію напередодні Першої світової війни; <i>порівнювати</i> повсякденне життя у традиційному та індустріальному суспільстві
2	1	Україна в геополітичних планах основних блокових держав	Україна в геополітичних планах Центральних держав і Антанти. «Українське питання» в австрійсько-російських відносинах.	Знати: – геополітичні плани (геостратегії) країн Антанти і Центральних держав; – <i>зміст</i> «українського питання» напередодні Першої світової війни та його <i>роль</i> в австро-російських суперечностях і європейській політиці. Уміти: – <i>порівняти</i> : а) геополітичні плани країн Антанти і Центральних держав щодо українських територій; б) політичні орієнтації провідних українських партій напередодні війни; – <i>визначити причини</i> піднесення українського національного руху.
3	1	Етнодемографічні зміни в Україні на початку ХХ ст.	Етнодемографічні зміни в Україні на початку ХХ ст. Український національний рух.	Знати: – причини і суть етнодемографічних змін в Україні на початку ХХ ст; Уміти: – <i>порівняти</i> політичні орієнтації провідних українських партій напередодні війни; – <i>визначити причини</i> піднесення українського національного руху.
	11	ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА		
4	1	Причини і початок Першої світової війни.	Початок Першої світової війни. Західний і східний театри воєнних дій.	Знати: – <i>хронологічні межі</i> Першої світової війни, – <i>зміст понять</i> : «світова війна», «військова стратегія», «тактика ведення війни»;

				<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – встановити хронологічну послідовність і синхронність подій Першої світової війни; – використовувати карту як джерело інформації про основні події Першої світової війни, та з'ясування кореляції тактик та стратегій ведення війни; – висловити аргументовані судження про: а) ставлення до світової війни провідних політичних сил у країнах Антанти і Центральних державах;
5	1	Україна і українці в роки першої світової війни	<p>Українці в арміях воюючих сторін. Головна Українська рада. Легіон Українських січових стрільців. Український рух у Російській імперії: між заявами про лояльність і переслідуваннями. Союз визволення України. Галицькі «москвофіли».</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – час утворення Головної Української ради та легіону Українських січових стрільців, періоди російської окупації Галичини і Буковини; – зміст «українського питання» під час Першої світової війни, вплив війни на українське суспільство. – зміст понять: «національне військове формування», – суть діяльності ГУР, ЗУР, легіону УСС; – передумови та перебіг російської окупації Галичини і Буковини. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – встановити хронологічну послідовність і синхронність подій Першої світової війни; – використовувати карту як джерело інформації про основні події Першої світової війни на українських теренах; – визначити причини: а) розколу українських політичних сил у ставленні до війни; б) створення українських добровільних військових формувань; в) сплеску добровільного руху в Україні; – висловити аргументовані судження про стратегії провідних українських політичних сил в умовах війни та роль лідерів у їх формуванні;
6	1	Воєнні кампанії 1914–1916 років.	<p>Театри бойових дій у 1914 р. Російська окупація Галичини та Буковини. Вступ у війну Італії. Західний фронт у 1915–1916 рр. Брусилівський прорив. Воєнні операції на морях</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – зміст понять: «окупаційний режим», «військове генерал-губернаторство», «позиційна війна», <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – встановити хронологічну послідовність і синхронність подій у 1914–1916 роках, – використовувати карту як джерело інформації про основні події Першої світової війни, зокрема на українських теренах; – охарактеризувати національну політику Російської імперії та Австро-Угорщини в період війни,

7	1	Бойовий шлях легіону Українських січових стрільців.	Процес формування Українських Січових Стрільців Бойовий шлях УСС під час I Світової війни.	Знати: – <i>зміст «Маніфесту “Головна Українська Рада до всього Українського народу!”»</i> – <i>бойове хрещення УСС та основні битви;</i> Уміти: – <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність подій у 1914–1916 роках,</i> – <i>використовувати карту як джерело інформації про основні події Першої світової війни на українських теренах;</i> – <i>висвітлити, зібравши джерельну інформацію, бойовий шлях легіону Українських січових стрільців;</i>
8	1		Питання історії Першої світової війни в Програмі ЗНО	
9	1	Завершення Першої світової війни.	Вступ у війну США. В. Вілсон: доктрина Монро; «політика відкритих дверей»; «14 пунктів». Бойові дії на Західному фронті в 1917–1918 рр. Вихід із війни Росії	Знати: – <i>зміст понять: «репарація», «контрибуція»;</i> – <i>основні події війни на Західному фронті в 1917–1918 рр.;</i> – <i>роль і місце США на завершальному етапі війни.</i> Уміти: – <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність подій Першої світової війни;</i> – <i>використовувати карту як джерело інформації про основні події Першої світової війни;</i> – <i>аналізувати, використовуючи карту, нове геополітичне структурування світу;</i>
10,11	2	Наслідки Першої світової війни.	Комп’єнське перемир’я. Внутрішньополітичні кризи воюючих держав. Драматичний досвід Першої світової війни, «нормальність» масового насильства. Мілітаризація молоді. Демографічні, психологічні, соціальні наслідки війни.	Знати: – <i>зміст 10 та 13 пунктів В. Вілсона, що перекреслювали сподівання українців на створення автономного українського краю;</i> Уміти: – <i>узагальнити політичні, економічні й світоглядні наслідки Першої світової війни;</i>
12	1	Практичне заняття «Повсякденне життя: на фронті й у тилу.»	Сприйняття війни. Людина на фронті: «будні» окопної війни. Влада й організація життя в тилу.	Знати: – <i>вплив війни на українське суспільство.</i> Уміти:

			Національне питання в ході війни. Опіка над пораненими, біженцями й полоненими. Жінки на Великій війні	– <i>систематизувати, узагальнити та інтерпретувати</i> відомості про економічне і суспільне життя під час війни в Україні, країнах Європи і світу; <i>охарактеризувати</i> національну політику Російської імперії та Австро-Угорщини в період війни, повсякденне життя населення на фронті й у тилу; (Робота з історичними джерелами: документи, тексти, карти, картини, малюнки, плакати, карикатури, фольклор, фото/кіно/фонодокументи) .
13	1	Узагальнення з теми «Перша світова війна»	Побудова кластеру/ментальної карти з теми «Перша світова війна»	
14	1	Тематичний контроль з теми «Перша світова війна»	Рівнорівнева контрольна робота у форматі ЗНО за формулою: $16*1; +4*3; +3*4; 2*5=48:4$	
	18	СОЦІАЛЬНІ Й НАЦІОНАЛЬНІ РЕВОЛЮЦІЇ В ЄВРОПІ. УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ		
15	1	Російська революція 1917 року.	Падіння монархії в Росії. Політика Тимчасового уряду: підготовка виборів і скликання Установчих зборів. Ради робітничих, солдатських і селянських депутатів. Розпад Російської імперії. Проголошення державної незалежності Польщі та Фінляндії. Юзеф Пілсудський.	Знати: – <i>причини час початку, характер</i> революцій у Росії; – <i>передумови</i> проголошення державної незалежності Польщі та Фінляндії; – <i>зміст понять:</i> «національна революція», «революційний настрій», «більшовизація рад», Уміти: – <i>модельовати</i> картину революційних подій у Росії очима переможених і переможців; жителів міста і жителів села. – висловити аргументовані судження про політичну діяльність Юзефа Пілсудського.
16	1	Жовтневий переворот та захоплення влади більшовиками.	Жовтневий переворот. Війна між «червоними» й «білими». Розстановка політичних сил. «Біла рада» Чужі гасла більшовицького перевороту. Комуністична доктрина очима В. Леніна. (принцип зрівняльності у декретах, заперечення категорії приватної власності. комуністичний розподіл і	Знати: – <i>Час, причини початку, характер</i> жовтневих подій у Росії; – <i>зміст понять:</i> «чорний переділ», «експропріація (грабунок)», «більшовизація рад», «диктатура пролетаріату», «держава-комуна», «більшовицька партія», «громадянська війна»; – базові положення “селянського питання” в дискусіях більшовиків. Уміти: – <i>висловити аргументовані судження</i> про політичну діяльність Володимира Ульянова (Леніна) та більшовиків

			<p>продрозкладка) Комітети бідноти в РСФРР.</p> <p>Громадянська війна між білими і червоними. Легітимація більшовицького режиму.</p> <p>Методи диктатури пролетаріату: червоний терор, позбавлення виборчих прав, ізоляції та ін.</p>	
17	1	Революції в Центральній Європі.	<p>Крах монархічних режимів у Центральних державах. Розпад Габсбурзької монархії.</p> <p>Національні революції в Чехословаччині й Угорщині.</p> <p>Утворення Королівства сербів, хорватів і словенців.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>причини час початку, характер</i> революцій Чехословаччині й Угорщині, проголошення державної незалежності Польщі та Фінляндії; – <i>передумови</i> краху монархічних режимів у Центральних державах, розпаду імперій Центральної та Східної Європи, утворення Королівства сербів, хорватів і словенців; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>встановити</i> хронологічну послідовність і синхронність революційних подій у Центрально-Східній Європі в 1917–1923 рр.;
18,19	2	Українські визвольні змагання 1917 – 1923 рр. Українська революція: від автономії до незалежності.	<p>Причини та рушійні сили Української революції 1917–1921 рр.</p> <p>Українська Центральна Рада і Генеральний Секретаріат.</p> <p>Михайло Грушевський і Володимир Винниченко.</p> <p>Всеукраїнський національний конгрес (квітень 1917 р.): питання національно-територіальної автономії України. Універсали Центральної Ради: від автономії до самостійності.</p> <p>Боротьба політичних організацій за вплив на армію та населення.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: «національно-територіальна автономія», «федералісти», «самостійники», «ультиматум», «інтервенція», - <i>значення</i> діяльності Центральної Ради та проголошеної УНР <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>встановити</i> хронологічну послідовність і синхронність революційних подій у Центрально-Східній Європі в 1917–1918 рр.; – <i>визначити</i> хронологічні межі Української революції періоду Центральної Ради; – <i>визначити</i> територіальні межі України відповідно до рішень Всеукраїнського національного конгресу; Тимчасового уряду; III Універсалу УЦР; – <i>описати</i>, використовуючи карту перебіг збройної боротьби за збереження української державності; – <i>визначити</i>, на основі аналізу універсалів УЦР, <i>зміни</i> в стратегії й тактиці українського державотворення;

			<p>Формування українського війська: здобутки і прорахунки. Перша російсько-українська війна. Конституція Української Народної Республіки (УНР).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – визначити, на основі аналізу універсалів УЦР, проекту Української Конституції, етапи реформування місцевого самоврядування; динаміку вирішення «земельного питання»; – аналізувати організаційні форми самоврядування українських селян в умовах активізації суспільно-політичного життя та аграрних перетворень у роки визвольних змагань; – встановити причини і наслідки: а) Української революції і боротьби українців за збереження національної держави; б) російсько-українських воєн; – сформулювати обґрунтовані судження про здобутки і прорахунки УЦР; – встановити причини і наслідки польсько-української війни; – охарактеризувати стратегію боротьби більшовиків за владу і за відновлення Росії в імперських кордонах; – <i>встановити причини і наслідки:</i> а) Української революції і боротьби українців за збереження національної держави; б) російсько-українських воєн; – <i>висловити аргументовані судження</i> про політичну діяльність Володимира Винниченка, Михайла Грушевського, Миколи Міхновського.
20	1		<p>Питання історії Українських визвольних змагань 1917 – 1923 рр.в Програмі ЗНО</p>	
21	1	<p>Гетьманат П. Скоропадського</p>	<p>Павло Скоропадський. Українська Держава. Антигетьманська опозиція. Партизанська війна більшовиків в Україні. Ставлення селянства до влади.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>причини</i> радикалізації суспільно-політичних настроїв в Україні у 1918–1919 рр., – значення діяльності Павла Скоропадського, проголошеної ним Української держави. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>визначити</i> хронологічні межі Української держави; – <i>простежити зміни</i> державного устрою України в період революції та <i>визначити причини</i> цих змін; – <i>порівняти:</i> а) програмні засади, внутрішню і зовнішню політику урядів УНР та Української Держави; – <i>встановити причини і наслідки:</i> а) Української революції і боротьби українців за збереження національної держави; – <i>висловити аргументовані судження</i> про політичну діяльність Павла Скоропадського, про здобутки і прорахунки Української Держави;

22	1	Створення Західно-Української Народної Республіки – засади народоправства і широкого громадського представництва.	<p>УНРада. Конституанта. Українська національна рада Буковини. Рада державних секретарів ЗУНР. Є. Петрушевич, К. Левицький, А. Шептицький, А. Артимович, Є. Мишковський. «Листопадовий зрив» і проголошення Західно-Української Народної Республіки. УГКЦ важливий чинник легітимації ЗУНР. Євген Петрушевич. Українська галицька армія. Польсько-українська війна(1918–1919 рр.).</p> <p>Захоплення Північної Буковини румунськими військами: встановлення румунського правління.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дати і події, пов’язані з проголошенням Західно-Української Народної Республіки та польсько-українською війною. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>порівняти:</i> а) програмні засади, внутрішню і зовнішню політику урядів УНР (з часу Центральної Ради і Директорії), Української Держави і ЗУНР; – <i>встановити причини і наслідки:</i> а) боротьби українців за збереження національної держави; б) польсько-української війни; – <i>висловити аргументовані судження</i> про політичну діяльність Євгена Петрушевича, сформулювати обґрунтовані судження про здобутки і прорахунки УНРади;
23	1		<p>Питання історії Українських визвольних змагань 1917 – 1923 рр.в Програмі ЗНО</p>	
24,25	2	Відновлення УНР. Директорія.	<p>Утворення Директорії. Відновлення УНР. Акт Злуки УНР і ЗУНР: конфедеративне об’єднання. Нотифікація факту Злуки перед послами аредитованих у Відні держав. Закон “Про верховне тимчасове управління”. Функціонування самоврядних інституцій українських селян (сільські українські громади, сходи, молодіжні громади, земельні комітети, ради селянських депутатів, селянські спілки,</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>зміст понять</i> «отаманщина», – <i>значення</i> Акту злуки УНР і ЗУНР для української державності; – <i>причини</i> радикалізації суспільно-політичних настроїв в Україні у 1918–1919 рр., боротьби між «червоними» і «білими» за контроль над українськими теренами; – <i>значення</i> діяльності Директорії відновленої УНР <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>визначити</i> хронологічні межі УНР періоду Директорії; – <i>описати</i>, використовуючи карту, перебіг збройної боротьби за збереження української державності; – <i>визначити</i>, на основі аналізу документів періоду революції, <i>зміни</i> в стратегії й тактиці українського державотворення; – <i>простежити зміни</i> державного устрою України в період революції та <i>визначити причини</i> цих змін;

			<p>трудо́ві ради). Симон Петлюра. Отаманщина. Друга російсько-українська війна та окупація УНР більшовиками й білогвардійцями. Нестор Махно. Холодноярська республіка. Варшавська угода 1920 р.: здобутки і втрати українців</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>порівняти</i>: а) програмні засади, внутрішню і зовнішню політику урядів УНР (з часу Центральної Ради і Директорії) та Української Держави; – порівняти сучасний Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” (Ст. 1; 12; 42) та закон Директорії “Про верховне тимчасове управління”; – <i>встановити причини і наслідки</i>: а) Української революції і боротьби українців за збереження національної держави; б) російсько-українських воєн; в) української отаманщини; – <i>висловити аргументовані судження</i> про: політичну діяльність Симона Петлюри, здобутки і прорахунки Директорії, діяльність отаманів Холодноярської республіки та Нестора Махна.
26, 27	2	Політика більшовиків в Україні в 1919-1923рр.	<p>Політика «воєнного комунізму». Реставрація Української СРР. Українська радянська Конституція 1919 р. – зрівняння у громадянських та політичних правах жінок і чоловіків. Входження УСРР до Радянського Союзу. Декларована незалежність. Доктринальний інтернаціоналізм. Більшовицька практика червоного терору в українських селах. Знищення багатопартійності в Україні. Компартійна вертикаль влади. Парткоми. Процедура позбавлення виборчих прав громадян. «Позбавленці». Специфічні соціальні інститути більшовицького контролю «п’ятихатників», «десятихатників», «відповідачів». ЧК-ДПУ як знаряддя диктатури. Економічна політика Кремля в УСРР. Провал політики «воєнного комунізму».</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>зміст понять</i> «націонал-комунізм», «воєнний комунізм», «державний терор», «продовольча розкладка», «реквізиція»; «комуністичний розподіл», «трудова повинність», «конфіскації», – <i>причини</i> радикалізації суспільно-політичних настроїв в Україні у 1918–1919 рр., <i>найбільш масштабних</i> антибільшовицьких селянських повстань; – боротьби між «червоними» і «білими» за контроль над українськими теренами; – <i>знати</i> причини та наслідки голоду 1921–1923 рр. в Україні. <p>Уміти:</p>

			Трудова повинність як конституційна норма. Голод 1921–1923 рр.	
28	1		Питання історії Українських визвольних змагань 1917 – 1923 рр.в Програмі ЗНО	
29	1	Українська державність та питання національних меншин.	Міжнаціональні відносини на теренах України: теоретичні пошуки, які набули правового оформлення. Формування правничої бази для регулювання міжетнічних відносин у період УЦР; Гетьманату П. Скоропадського; Директорії та ЗУНР. Закон УНР «Про національно-персональнуавтономію». Національнаполітикагетьмансько гоуряду і Директорії. Питання національних меншин у ЗУНР.УНРада про національні зміни. Закарпаття – об’єкт суперечок сусідніх держав. Українофіли. Русофіли (карпатороси). Підкарпатська Русь. Кримськотатарський національний рух.	Знати: – зміст понять: «національна революція», «націонал-комунізм», Уміти: – охарактеризувати ставлення національних меншин в Україні до української державності; – порівняти національну політику більшовиків та українських держав;
30	1	Практичне заняття «Стратегія і тактика боротьби Української Центральної Ради за створення національної демократичної держави»	Робота з історичними джерелами: документи, тексти, карти, картини, малюнки, плакати, карикатури, фольклор, фото/кіно/фонодокументи.	
31	1	Узагальнення з теми	Побудова кластеру/ментальної	

		«Соціальні і національні революції в Європі. Українська революція»	карти з теми «Перша світова війна»	
32	1	Тематичний контроль з теми «Соціальні і національні революції в Європі. Українська революція»	Різномірнева контрольна робота у форматі ЗНО за формулою: 16*1;+4*3;+3*4;2*5=48:4	
	15	ОБЛАШТУВАННЯ ПОВОЄННОГО СВІТУ: МІЖ ДЕМОКРАТІЄЮ Й АВТОРИТАРИЗМОМ		
33	1	Паризька мирна конференція.	Заміна Берлінської (1878–1918 рр.) світової системи на Версальсько-Вашингтонську (1919–1945 рр.). Система мирних договорів з переможеними. Встановлення кордонів у Європі. Підписання мирної угоди з Австрією в Сен-Жермен-ан-Ле (1919 р.). Визнання незалежності Угорщини, Чехословаччини, Польщі та Югославії. Вашингтонська конференція та її наслідки. Угода п'яти держав. Полеміка у Європі про мирні угоди. Розчарування у мирних договорах. Спроби формування системи колективної безпеки в Європі. Ліга Націй. Рада Ліги Націй. Початок протистояння між демократіями і диктатурами.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> – час роботи Паризької і Вашингтонської конференцій, створення Ліги Націй, утворення СРСР. – зміст поняття «система колективної безпеки», – місце і роль Ліги Націй у повоєнному світі; – проблематику становлення національних держав у Центрально-Східній Європі; – зв'язок між економічним потенціалом і політичними впливами держав; Уміти: <ul style="list-style-type: none"> – встановити хронологічну послідовність і синхронність подій, пов'язаних з політичним облаштуванням повоєнного світу; – описати, використовуючи карту геополітичні зміни в Європі внаслідок Першої світової війни та національних революцій – обгрунтувати судження про сильні та слабкі сторони Версальсько-Вашингтонської системи договорів щодо повоєнного устрою світу;
34	1	«Українське питання» на Паризькій мирній конференції	Поділ української території. Українська Соціалістична Радянська Республіка (УСРР). Утворення Радянського Союзу. Статус Української СРР у	Знати: <ul style="list-style-type: none"> – статус Української СРР у складі Радянського Союзу (СРСР); – статус західно-українських земель у складі Польщі, Румунії, Закарпаття – місце і вагу «українського питання» в планах і дискусіях лідерів великих держав про повоєнне облаштування Європи;

			складі Радянського Союзу. Вхідження Закарпатської України до Чехословаччини. 1923 р. – мандат від Ради послів Антанти на 25-річне управління Польщею Східною Галичиною. Українська політична та культурна еміграція.	Уміти: – <i>описати, використовуючи карту:</i> а) територіальні межі СРСР, УРСР; б) регіони компактного проживання українців та інших національних меншин у державах Центрально-Східної Європи; в) осередки української політичної й трудової еміграції; – <i>визначити наслідки ухвалених Антантою в «українському питанні» рішень;</i>
35	1	Практичне заняття «Українське питання» на Паризькій мирній конференції і в міжнародних угодах 1920-х рр.;	Робота з історичними джерелами: документи, тексти, карти, картини, малюнки, плакати, карикатури, фольклор, фото/кіно/фонодокументи.	
36,37	2	Економічний і суспільно-політичний розвиток країн Західної Європи та Америки.	Епоха «проспериті» в США. Економіка західноєвропейських держав: структурні зміни і стабілізація. Англійська та французька демократії в умовах соціальних конфліктів і політичної конкуренції.	Знати: – <i>хронологічні межі</i> епохи «проспериті» в США, Уміти: – <i>охарактеризувати</i> (на прикладах європейських держав): а) стратегію подолання економічної й соціальної нестабільності, обрану політичними силами, що були при владі у 1920-х рр.; б) результати економічного розвитку країн Західної Європи та Північної Америки в 1920-х рр.; в) структурні зміни в економіці цих держав; – <i>систематизувати, узагальнити й інтерпретувати</i> відомості про політику та економіку в країнах Європи та Америки в 1920-х рр.; – <i>проаналізувати</i> суспільно-політичний розвиток країн Західної Європи та Північної Америки в 1920-х рр., <i>встановити</i> політичні тенденції цього періоду;
38	1	Німеччина в період Веймарської республіки.	Репараційне питання. Німецько-радянське зближення 1920-х рр. Німецько-російський пакт про дружбу (1926 р.).	Знати: – <i>хронологічні межі</i> Веймарської республіки в Німеччині; – <i>зміст поняття «репарації»;</i> Уміти: – <i>охарактеризувати</i> а) стратегію подолання економічної й соціальної нестабільності, обрану політичними силами, що були при владі у 1920-х рр.; б) результати економічного розвитку Німеччини в 1920-х рр.; в) структурні зміни в економіці;

				<ul style="list-style-type: none"> – систематизувати, узагальнити й інтерпретувати відомості про політику та економіку Німеччини в 1920-х рр.; та німецько-радянське зближення – проаналізувати суспільно-політичний розвиток Німеччини в 1920-х рр., встановити політичні тенденції цього періоду;
39,40	2	Економічне і політичне становище держав Центрально-Східної Європи.	Держави Центрально-Східної Європи. Економічне і політичне становище Королівства сербів, хорватів і словенців, Болгарії, Румунії, Угорщини, Австрії, Чехословаччини, Польщі. Томаш Масарик.	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – проблематику становлення національних держав у Центрально-Східній Європі; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – описати, використовуючи карту регіони компактного проживання національних меншин у державах Центрально-Східної Європи; – систематизувати, узагальнити й інтерпретувати відомості про політику, економіку в країнах Європи в 1920-х рр.; – висловити аргументовані судження про діяльність Томаша Масарика.
41	1	Становище українців у складі держав Центрально-Східної Європи.	національна політика влади Польщі, Чехословаччині, Румунії, соціальні зміни, господарська, культурна і політична активність українців.	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – проблематику становлення національних держав у Центрально-Східній Європі; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – описати, використовуючи карту регіони компактного проживання українців у державах Центрально-Східної Європи; – систематизувати, узагальнити й інтерпретувати відомості про національну політику, економіку в країнах Європи в 1920-х рр.; –
42,43	2	Українська СРР в умовах «нової економічної політики».	Політико-економічна криза більшовицького режиму. «Нова економічна політика»: запровадження, реалізація, економічні та соціальні результати. Судові вироки за зловживання непом. Діяльність сільськогосподарської кооперації. Комітети незаможних селян, земельні громади, нижчі	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – зміст понять: «нова економічна політика (неп)», «продподаток»; – тоталітарний характер більшовицького (комуністичного) політичного режиму, інструменти його політики; – сутність більшовицької «нової економічної політики» її особливості в УСРР; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обґрунтувати судження про вплив непу на політичну орієнтацію української культурної й політичної еміграції; – систематизувати, узагальнити й інтерпретувати відомості про більшовицьку економічну політику в УСРР;

			<p>форми колгоспів, комітети взаємодопомоги–селянські товариства взаємодопомоги, селянські спілки, сільради. Диференціація селянства. Селянські повстання (250). Стагнація сільського господарства у 1924 р. Голод 1925 р. «Індустріальний бум». План ГОЕРЛО. 1927 р. – початок колективізації. Людина в період непу</p>	
44	1	Радянська українізація: форма і зміст	<p>Курс на «коренізацію» компартійно-державного апарату СРСР. Відсутність чітких критеріїв радянської українізації. «Українізація»: ставлення влади і населення УСРР до «українізації». Радянська українізація в баченні української політичної та культурної еміграції. Розвиток української освіти, науки і мистецтва в УСРР. Система дитячих будинків, дитячих трудових колоній, трудових комун, дитячих містечок. Трудова школа. Соціальна поляризація школярів. Заборона казок.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>зміст поняття</i> «коренізація (українізація)»; – <i>тоталітарний характер</i> більшовицького (комуністичного) політичного режиму, <i>інструменти</i> його політики; – <i>сутність</i> більшовицької політики «коренізації» в СРСР, її <i>особливості</i> в УСРР; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>визначити наслідки</i> ставлення влади і населення УСРР до політики «коренізації/українізації»; – <i>систематизувати, узагальнити й інтерпретувати</i> відомості про більшовицьку політику в УСРР; – <i>охарактеризувати</i> вплив українізації на політичну орієнтацію української культурної й політичної еміграції;
45	1		Питання історії України в період непу в Програмі ЗНО	
46	1	Узагальнення з теми	Побудова кластеру/ментальної	

		«Облаштування повоєнного світу: між демократією і авторитаризмом»	карти з теми «Облаштування повоєнного світу: між демократією і авторитаризмом»	
47	1	Тематичний контроль з теми «Облаштування повоєнного світу: між демократією і авторитаризмом»	Різнорівнева контрольна робота у форматі ЗНО за формулою: 16*1;+4*3;+3*4;2*5=48:4	
	19	ТОТАЛІТАРНІ РЕЖИМИ ЯК ВИКЛИК ЛЮДСТВ		
48	1	Велика депресія: США	Світова економічна криза 1929–1933 рр.: причини, перебіг, регіональні відмінності, наслідки. «Чорна п'ятниця»: крах Нью-Йоркської біржі (1929 р.). Мараторій Гувера. «Новий курс» Ф. Д. Рузвельта.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> - <i>хронологічні межі</i> «Великої депресії» і «Нового курсу» Ф. Д. Рузвельта; - <i>зміст понять</i>: «Велика депресія», «Новий курс»; - <i>причини і прояви</i> світової економічної кризи 1929–1933 рр.; Уміти: <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність</i> фактів, що відображають перебіг світової економічної кризи 1929–1933 рр.. - <i>охарактеризувати</i> програми подолання світової економічної кризи в США; - <i>визначити причини, регіональні відмінності та наслідки</i> світової економічної кризи 1929–1933 рр.,
49,50	2	Велика депресія: Західна Європа	Європа: політика економії та протекціонізму, встановлення державного контролю над економікою. Пропозиції створення Сполучених Штатів Європи.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: «Велика депресія», - <i>причини і прояви</i> світової економічної кризи 1929–1933 рр.; Уміти: <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність</i> фактів, що відображають перебіг світової економічної кризи 1929–1933 рр.. - <i>охарактеризувати</i> програми подолання світової економічної кризи в країнах Європи; - <i>визначити причини, регіональні відмінності та наслідки</i> світової економічної кризи 1929–1933 рр.,
51,52	2	Боротьба за	Суверенні держави регіону.	Знати:

		демократію в Європі. Виникнення авторитарних режимів.	Світова економічна криза та подолання її наслідків. Радикалізація політичного життя в Європі. Політичні режими в країнах Центрально-Східної Європи.	<ul style="list-style-type: none"> – держави регіону, – <i>хронологічні межі</i> встановлення авторитарних режимів у країнах Центрально-Східної Європи; – <i>причини і прояви світової економічної кризи 1929–1933 рр. в регіоні</i> – <i>політично-правовий статус</i> західноукраїнських теренів у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. Уміти: <ul style="list-style-type: none"> – <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність</i> фактів, що відображають події боротьби за демократію в Європі – <i>розрізнити</i> демократичні, авторитарні й тоталітарні режими; – <i>представити аргументовану оцінку</i> поглядів політики Бенеша, Массарика, Пілсудського;
53,54	2	Комунізм, фашизм і нацизм.	Ідейні засади та соціальна база комуністичного режиму, фашизму і нацизму. Прихід до влади в Італії фашистів. Утвердження нацистського режиму в Німеччині. Соціально-економічна політика урядів Б. Муссоліні та А. Гітлера. Знищення політичної опозиції. Встановлення державного контролю над публічним життям і суспільною свідомістю. Роль пропаганди. Антисемітизм у нацистській Німеччині. Радикалізація молоді. Гітлерюгенд: молодіжна організація Третього райху.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> – <i>хронологічні межі</i> та час приходу до влади фашистів в Італії та нацистів у Німеччині, – <i>зміст понять</i>: «комунізм», «тоталітаризм», «фашизм», «націонал-соціалізм», «антисемітизм»; Уміти: <ul style="list-style-type: none"> – <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність</i> фактів, що відображають зосередження влади фашистами в Італії, нацистами в Німеччині; фактів, що відображають боротьбу за демократію у Франції та Іспанії; – <i>аналізувати</i> соціально-економічну політику урядів Б. Муссоліні та А. Гітлера; – <i>розрізнити</i> демократичні, авторитарні й тоталітарні режими; – <i>представити аргументовану оцінку</i> поглядів політики Беніто Муссоліні та Адольфа Гітлера
55	1	Режим «санації» в Польщі.	Національна політика «санаційного» режиму. Влада і українське суспільство. Українські політичні, професійні, кооперативні, просвітні, релігійні, жіночі та молодіжні організації.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> – <i>хронологічні рамки і час</i> утворення ОУН; – <i>зміст понять</i> «інтегральний націоналізм», «санація», «осадництво», «пацифікація»; – <i>суперечливий характер</i> національної політики режиму «санації» в Польщі;

		<p>Митрополит А. Шептицький. Д. Донцов. Антиколоніальна боротьба українців, національно-визвольна боротьба. «Українське національно-демократичне об'єднання» (УНДО) – партія демократичного європейського типу. Компроміс Польщі з українцями (1935 р.). Організація українських націоналістів (ОУН). Великий збір (1929 р.). Є. Коновалець. М. Сціборський. «Репресивно-відплатна» акція Ю. Пілсудського 1930 р. (пацифікація). С. Бандера, Р. Шухевич, А. Мельник. Повсякденне життя українців «за Польщі».</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>сутність</i> соціального вчення католицької Церкви; <i>позицію</i> Церкв щодо викликів світової політики; – <i>висловити аргументовані судження</i> щодо: а) суспільної ролі Греко-католицької церкви в міжвоєнний період; – <i>теоретичні засади</i> інтегрального націоналізму; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>висловити аргументовані судження</i> щодо громадської активності українського суспільства міжвоєнного періоду; <p><i>висловити аргументовані судження</i> про діяльність Дмитра Донцова, Євгена Коновальця</p>
56,57	2	<p>Утвердження комуністичного тоталітарного режиму в СРСР.</p>	<p>Сталінський штурм та його наслідки (1929–1939 рр.). Підвищення цін. Введення карткової системи на хліб. Масове безробіття у містах. Хлібозаготівельна криза. Індустріалізація Листопад 1929 р. – початок суцільної примусової колективізації. Державний терор як метод політичної стабілізації. Репресивно-каральний апарат 1920–1930-ті рр. Великий терор. Українці в таборах ГУЛАГу. Нищення української наукової і творчої інтелігенції. «Розстріляне відродження».</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>хронологічні рамки</i> Голодомору в Україні та утвердження сталінського режиму в СРСР; – <i>зміст поняття</i> «суцільна колективізація»; «великий перелом», «трійка»; – <i>специфіку</i> комуністичного режиму і завдання політики «великого перелому» в СРСР. <i>основні показові процеси</i> за сфальсифікованими справами «ворогів народу» та їх наслідки для українського суспільства. – наукові й мистецькі здобутки українців у 1930-ті рр.; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність</i> фактів, що відображають зосередження влади більшовиками-сталіністами в СРСР; – <i>використовувати карту</i> як джерело інформації про індустриальні новобудови в УСРР, локалізацію і масштаби репресій та антибільшовицьких повстань в УСРР; – <i>охарактеризувати</i> світогляд «радянської» людини і моральний клімат

				<p>«соціалістичного» суспільства в СРСР;</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначити причини, регіональні відмінності та наслідки планованої модернізації в СРСР; – аналізувати наслідки суцільної колективізації та розкуркулення; – висловити аргументовані судження про діяльність Миколи Скрипника, українських митців епохи «соціалізму, який перемиг» (на вибір учителя/вчительки).
58,59	2	Репресії та Голодомор в Україні.	<p>Організаційний розгром «правої опозиції». Розкуркулення селян. Закриті суди, позасудові розправи, сфальсифіковані справи. «Трійки». Активні форми опору селян (1930 р.).</p> <p>Політичні процеси над «ворогами народу». Шахтинська справа (1928), процес СВУ (1929–1930 рр.), «Український національний Центр», «Весна» (1930–1931 рр.)</p> <p>Економічна катастрофа. Передумови, перебіг, наслідки Голодомору. Голодомор 1932–1933 рр. як геноцид українського народу. Психолого-демографічні наслідки Голодомору. Онлайн-архів інтерв'ю очевидців Великого Голоду в Україні 1932–1933 рр. Позиція світової спільноти щодо Голодомору.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – хронологічні межі Голодомору в Україні; – зміст понять: «суцільна колективізація», «Голодомор», «геноцид», <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використовувати карту як джерело інформації про локалізацію і масштаби масових розстрілів, Голодомору; – обстоювати правову оцінку Голодомору як геноциду українського народу;
60	1	Соціальні зміни та культурне життя.	<p>Повернення Європи до мирного життя. Зміни в побуті: одязі, харчуванні, облаштуванні житла, організації відпочинку. Масова культура. Модернізм. Винаходи та відкриття. Культурна єдність</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – модернізм як протиположність «класичному мистецтву» XIX ст.; – роль інтелігенції в осмисленні наслідків Першої світової війни і революційного періоду; – відображення в мистецтві та літературі результатів світової війни, подій Української та інших революцій;

			політично розколотої Європи.	– <i>культурну єдність</i> політично розколотої Європи. Уміти: – <i>висловити аргументовані судження</i> про
61	1	Повсякдення і життєвий рівень населення в УСРР, УРСР.	<p>Суспільство радянської України. Більшовицькі ідеї «прискороного формування нових людей», «створення надлюдини». Одержавлення приватного життя. Характер соціально-психологічних змін у повсякденному житті українського суспільства. Колективізація побуту. Наслідки «розселянювання». Роль «нової жінки» і «нового чоловіка» у модернізації радянського суспільства. «Героїзація дійсності». Дестабілізація сімейно-шлюбних взаємин українців. Партноменклатура. Микола Скрипник. Олександр Шумський. Світогляд «радянської» людини та способи його формування. Українська інтелігенція. Олександр Довженко. Індоктринація свідомості молоді засобами впливу ідеологічної системи. Усна, письмова, плакатна пропаганда. Активісти. Девіантна поведінка у побуті. Пияцтво. Нова радянська обрядовість. Бродяжництво і жебрацтво дітей як елементи соціального життя в Україні. Тактика систематичного залякування людей війною. Знецінення людського життя.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>хронологічні межі</i> утвердження сталінського режиму в СРСР – <i>охарактеризувати</i> світогляд «радянської» людини і моральний клімат «соціалістичного» суспільства в СРСР; – <i>особливості</i> радянської модернізації; – <i>зміст поняття</i> «колективізація побуту», «розселянювання»; «нова людина»; – <i>специфіку</i> роботи більшовиків із сільським населенням (протиставлення інтересів одних соціальних прошарків іншим, залякування, цькування, навішування ярликів та ін.) – <i>відображення</i> в мистецтві та літературі результатів світової війни, подій Української та інших революцій; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>висловити аргументовані судження</i> щодо: а) громадської активності українського суспільства міжвоєнного періоду; в) становища української інтелігенції в умовах комуністичного тоталітаризму і панування класової ідеології; – <i>порівнювати</i> ставлення в СРСР, УСРР до робітників, селян, партійної номенклатури, вождів; – <i>аналізувати</i> повсякденне життя, враховуючи, що громадяни перебували по різні сторони політичних «барикад»; – <i>аналізувати</i> функціонування референтних груп (піонери, комсомольці, комуністична партія); – <i>аналізувати</i> усну народну творчість (співомовки, частівки, пісні про реалії злиденного життя). – <i>висловити аргументовані судження</i> про діяльність Миколи Скрипника, українських митців епохи «соціалізму, який переміг» (на вибір учителя/вчительки).

			Створення нової історичної багатонаціональної спільноти – радянський народ. Політичні анекдоти, народна етимологізація різних модних назв. «Культурна революція». Нові соціальні функції молоді. Українська політична та культурна еміграція.	
62	1		Питання історії України в період утвердження тоталітаризму в Програмі ЗНО	
63,64	2	Країни Азії, Африки та Латинської Америки.	Японська експансія в Китаї. Антиколоніальний рух в Індії. Махатма Ганді. Акції громадянської непокорі. Модернізація Туреччини та Ірану. Північна Африка у сфері англійських, французьких та італійських інтересів. Протиборство демократичних сил і диктаторських режимів у Латинській Америці.	Знати: – зміст поняття «гандизм»; Уміти: – встановити хронологічну послідовність і синхронність фактів, що відображають модернізаційні процеси поза межами Європи; – використовувати карту як джерело інформації про протиборство демократичних і диктаторських режимів, – визначити причини, регіональні відмінності та наслідки модернізаційних процесів у неєвропейському світі; – установити причини і наслідки радикалізації політичного життя в країнах Європи, Азії та Латинської Америки; – визначити тенденції економічного та суспільного розвитку країн Європи, Азії, Африки та Латинської Америки, міжнародних відносин; висловити аргументовані судження про діяльність Кемалю Ататюрка, Махатми Ганді, Чан Кайші
65		Практичне заняття «Історія рідного краю на тлі історії України 1920–1930-х років.»	Робота з історичними джерелами: документи, тексти, карти, картини, малюнки, плакати, карикатури, фольклор, фото/кіно/фонодокументи.	
66		Узагальнення з теми «Тоталітарні режими як виклик людству»	Побудова кластеру/ментальної карти з теми «Тоталітарні режими як виклик людству»	

67		Тематичний контроль з теми «Тоталітарні режими як виклик людству»	Різномірнева контрольна робота у форматі ЗНО за формулою: $16*1; +4*3; +3*4; 2*5=48:4$	
	14	УКРАЇНА І СВІТ НАПЕРЕДОДНІ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ. ПОЧАТОК ВІЙНИ		
68	1	Європейська військово-політична криза. Вісь «Рим – Берлін».	Зовнішньополітичні пріоритети Європи в другій половині 1930-х рр. Утворення вогнищ війни на Далекому Сході, в Африці та Європі. Порухення умов Версальського договору і введення німецьких військ у Рейнську зону. Діяльність Ліги Націй. Укладення союзу між Німеччиною та Італією.	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>ідею</i> системи колективної безпеки в Європі та <i>призначення</i> Ліги націй; – <i>причини і сутність</i> європейської військово-політичної кризи напередодні Другої світової війни; – <i>аргументи</i> щодо відповідальності тоталітарних режимів за розгортання Другої світової війни. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність</i> фактів, що відображають передвоєнну військово-політичну кризу – <i>використати карту</i> як джерело інформації про розмежування сфер впливу в Європі між Німеччиною і СРСР, військово-політичні конфлікти міжвоєнного періоду – <i>визначити причини і наслідки</i>: а) краху системи колективної безпеки; б) політики «умиротворення»; – <i>порівняти зовнішньополітичні цілі</i> СРСР і Німеччини напередодні війни;
69,70	2	Політика «умиротворення». Карпатська Україна.	Причини та цілі політики «умиротворення». Аншлюс Австрії. Судетська криза. Мюнхенська угода й розчленування Чехословаччини. Український рух на Закарпатті. Карпатська Україна: від автономії до проголошення незалежності. А. Бродій («Бергалон»), А. Волошин. Карпатська Січ.	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дати проголошення незалежності Карпатської України, <i>хронологічні межі</i> Другої світової війни; – <i>зміст понять</i>: «мілітаризація», «політика умиротворення», «аншлюс», «анексія», «нейтралітет», «таємна дипломатія» – <i>основний зміст</i> Мюнхенської угоди – <i>специфіку</i> «українського питання» в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>використати карту</i> як джерело інформації про військово-політичні конфлікти міжвоєнного періоду – <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність</i> фактів, що відображають передвоєнну військово-політичну кризу і перебіг подій на теренах України; – <i>аргументувати судження</i> щодо політичних орієнтацій в українському русі Закарпаття – <i>визначити причини і наслідки</i>: а) політики «умиротворення»;

				<p>б) проголошення та окупації Карпатської України;</p> <ul style="list-style-type: none"> – висловити аргументовані судження про політичну діяльність Августина Волошина.
71	1	Німецько-радянські переговори й пакт Молотова-Ріббентропа.	<p>Німецькі територіальні претензії до Польщі та Литви. Територіальні претензії СРСР до Польщі, Румунії, Фінляндії, країн Балтії. Англо-франко-радянські переговори 1939 р. Німецько-радянський пакт про ненапад (пакт Молотова-Ріббентропа) і таємний додаток до нього: мотиви укладення і зміст. 1 та 2 статті пакту – задоволення територіальних претензій СРСР. Сталінський концепт «визвольного походу» (відмова від Люблінського і частини Варшавського воєводства).</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – зміст поняття «таємна дипломатія» – дату підписання пакту Молотова-Ріббентропа, – основний зміст пакту Молотова-Ріббентропа і таємного додатку до нього; – різницю між зовнішньополітичними цілями і пропагандистською риторикою урядів країн-агресорів; – аргументи щодо відповідальності тоталітарних режимів за розгортання Другої світової війни. – факти, що відображають німецько-радянську співпрацю в 1939–1941 рр.; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використати карту як джерело інформації про розмежування сфер впливу в Європі між Німеччиною і СРСР, – визначити причини і наслідки укладення пакту Молотова-Ріббентропа; – порівняти зовнішньополітичні цілі СРСР і Німеччини напередодні війни;
72,73	2	Початок Другої світової війни.	<p>«Операція «Вайс». Вторгнення Німеччини і СРСР в Польщу. Реакція світу і місцевого населення. Українці в польській армії. «Договір про дружбу та кордон» між СРСР і Німеччиною. Приєднання до СРСР Західної України, Північної Буковини та частини Бессарабії.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дати вторгнення німецьких військ і Червоної армії в Польщу; приєднання до СРСР Західної України, Північної Буковини та частини Бессарабії. – хронологічні межі Другої світової війни; зміст поняття «анексія», – факти, що відображають німецько-радянську співпрацю в 1939–1941 рр.; – аргументи щодо відповідальності тоталітарних режимів за розгортання Другої світової війни. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – встановити хронологічну послідовність і синхронність фактів, що відображають перебіг Другої світової війни у 1939–1941 рр., зокрема на теренах України; – використати карту як джерело інформації про розмежування сфер впливу в Європі між Німеччиною і СРСР і перебіг Другої світової війни у 1939–1941 рр.; – підібрати правові аргументи на користь висновку про анексію

				Радянським Союзом частини території Польщі та Румунії;
74	1	Радянська окупація Західної України.	Любії «золотого вересня». 4 депортації «небажаних елементів» з території Західної України. Адміністративно-територіальна реформа. Радянські партійні та громадські організації. «Націоналізація» промисловості. Економічні та соціальні зміни в сільському господарстві. «Українізація». Влада і західноукраїнське суспільство. Політичні репресії.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> – <i>дати</i> вторгнення Червоної армії в Польщу; <i>хронологічні межі</i> Другої світової війни; – <i>зміст поняття</i> «анексія», «радянізація»; – <i>факти</i>, що відображають радянську політику на приєднаних землях; Уміти: <ul style="list-style-type: none"> – <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність</i> фактів, що відображають перебіг Другої світової війни у 1939–1941 рр. на теренах України; – <i>охарактеризувати</i>: а) радянізацію західних областей України в 1939–1941 рр.; б) політичне та соціально-економічне становище в Україні напередодні німецько-радянської війни; в) правовий статус громадян на анексованих СРСР територіях; – <i>порівняти</i>: політику радянізації УСРР і західних областей УРСР. – <i>підібрати правові аргументи</i> на користь висновку про анексію Радянським Союзом частини території Польщі та Румунії;
75	1		Питання історії України в період Другої світової війни в Програмі ЗНО	
76,77	2	Події Другої світової війни в 1939-41рр.	Причини «дивної війни». Основні театри воєнних дій у Європі в 1939–1940 рр.: перебіг подій. Військова поразка Франції. Шарль де Голь і Філіп Петен. Радянсько-фінська війна. Вісь «Рим – Берлін – Токіо». Укладення Троїстої угоди та пакту про нейтралітет між СРСР і Японією. Німецько-радянська співпраця в економічній і військовій сферах.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> – <i>хронологічні межі</i> Другої світової війни; – <i>зміст поняття</i> «дивна війна», – <i>факти</i>, що відображають німецько-радянську співпрацю в 1939–1941 рр.; Уміти: <ul style="list-style-type: none"> – <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність</i> фактів, що відображають перебіг Другої світової війни у 1939–1941 рр. – <i>використати карту</i> як джерело інформації про розмежування сфер впливу в Європі між Німеччиною і СРСР, військово-політичні конфлікти міжвоєнного періоду і перебіг Другої світової війни у 1939–1941 рр.; – <i>визначити причини і наслідки</i> «дивної війни»;

				<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>хронологічні межі</i> Другої світової війни; – <i>зміст поняття</i> «дивна війна», – <i>факти</i>, що відображають німецько-радянську співпрацю в 1939–1941 рр.; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>встановити хронологічну послідовність і</i> – <i>визначити причини і наслідки</i> появи нової вісі «Рим – Берлін – Токіо»; – <i>робити загальні висновки</i>
78	1	Українська еміграція на початку війни: вибір політичної позиції.	Осередки української еміграції. Політичні орієнтації в українському русі. Розкол в Організації Українських Націоналістів (ОУН). Степан Бандера. Український Центральний Комітет у Кракові. Володимир Кубійович. Український рух у Закарпатті в умовах угорського панування.	<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>аргументувати судження</i> щодо: а) політичних орієнтацій в українському русі передвоєнного періоду і на початку Другої світової війни; б) політичних позицій українського руху на початку Другої світової війни; – <i>висловити аргументовані судження</i> про політичну діяльність Степана Бандери, Андрія Мельника
79	1	Практичне заняття «Приєднання до СРСР Західної України, Північної Буковини, частини Бессарабії: політичні цілі та пропагандистська риторика.»	Робота з історичними джерелами: документи, тексти, карти, картини, малюнки, плакати, карикатури, фольклор, фото/кіно/фонодокументи.	
80	1	Узагальнення з теми «Україна і світ напередодні Другої	Побудова кластеру/ментальної карти з теми «Україна і світ напередодні Другої світової	

		світової війни. Початок війни »	війни. Початок війни»	
81	1	Тематичний контроль з теми «Україна і світ напередодні Другої світової війни. Початок війни»	Різномірне контрольна робота у форматі ЗНО за формулою: 16*1;+4*3;+3*4;2*5=48:4	
	21	ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА: ПЕРЕБІГ І РЕЗУЛЬТАТИ		
82,83	2	Напад Німеччини на Радянський Союз.	Німецький план «блискавичної війни». Бойові дії влітку 1941 р. Згубні прорахунки радянського військово-політичного керівництва. Невдача радянських військ у першій танковій битві. Розгром нацистськими військами радянського Південно-Західного фронту Мобілізаційні заходи та проведення евакуації на території України.	Знати і розуміти: <ul style="list-style-type: none"> – дати початку і завершення німецько-радянської війни; – зміст понять: «бліцкриг», «евакуація», – становище на радянсько-німецькому кордоні у переддень нападу; – хід бойових дій на фронтах Другої світової війни, зокрема на території України; – загальну ситуацію, що склалася на Південно-Західному і Південному фронтах у 1941 р., співвідношення сил сторін. – причини поразок Червоної армії на першому етапі німецько-радянської війни; Уміти: <ul style="list-style-type: none"> – встановити хронологічну послідовність і синхронність подій Другої світової війни, що визначили її перебіг і результати; – використовувати карту як джерело інформації про стратегії ворогуючих сторін, зміни на фронтах війни,
84,85	2	Бойові дії на Південно-Західному і Південному фронтах восени 1941 – влітку 1942 рр.	Ускладнення обставин на південній ділянці радянсько-німецького фронту. Оборона Києва та Одеси. Битва під Москвою і спроби контрнаступу радянських військ у Криму й під Харковом. Блокада Ленінграда та облога Севастополя. Невдачі військ Червоної армії в Донбасі і під Харковом. Трагічні події на Кримському фронті. «Тактика випаленої землі» та інші злочинні дії комуністичного режиму під	Знати і розуміти: <ul style="list-style-type: none"> – дати оборонних операцій радянсько-німецької війни; – зміст поняття «тактика випаленої землі» – хід бойових дій на фронтах на території України; – причини поразок Червоної армії на першому етапі німецько-радянської війни; Уміти: <ul style="list-style-type: none"> – встановити хронологічну послідовність і синхронність подій Другої світової війни, що визначили її перебіг і результати; – використовувати карту як джерело інформації про стратегії ворогуючих сторін, зміни на фронтах війни,

			час війни.	
86,87	2	Нацистський окупаційний режим.	<p>Нацистський «новий порядок» в окупованій Європі: загальна характеристика. План «Ост». Зони окупації України: особливості режиму. Дистрикт «Галичина», «Трансністрія», рейхскомісаріат «Україна». Становище військовополонених і цивільного населення на окупованих територіях. Остарбайтери. Національні військові формування в німецькій армії. Прояви колабораціонізму чи стратегії виживання? Масове винищення ромів.</p> <p>Чоловіки, жінки й насильство у роки війни. Бродяжництво і жебрацтво дітей як елементи соціального життя на окупованих територіях.</p> <p>Девіантна поведінка.</p>	<p>Знати і розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>зміст понять:</i> «держави-сателіти», «окупаційний режим», «новий порядок», «остарбайтери», «концентраційний табір», «колабораціонізм», – <i>вплив окупаційного режиму</i> на повсякденне життя і свідомість населення окупованих територій; – <i>колабораціонізм</i> як реакції на окупаційну політику нацистської Німеччини і держав-сателітів; – <i>вплив війни</i> на суспільно-культурні процеси. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про адміністративно-територіальні одиниці, що були утворені на окупованих нацистами теренах України; – <i>охарактеризувати</i> окупаційний режим («новий порядок»), встановлений Німеччиною і державами-сателітами на окупованих територіях; –
88	1	Голокост: знищення нацистами єврейського населення Європи.	<p>Політика «остаточного вирішення єврейського питання»: нацистська расова теорія та методи її реалізації. Гетто, концтабори, табори смерті. Єдвабне. Трагедія Бабиного Яру. Опір Голокосту. Праведники народів світу. Діяльність митрополита Андрея Шептицького. Уроки Голокосту.</p> <p>Питання історії України в період Другої світової війни в Програмі ЗНО</p>	<p>Знати і розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>зміст понять:</i> «Голокост», «концентраційний табір», «табір смерті», – <i>передумови і наслідки</i> Голокосту, економічної експлуатації та масового винищення в'язнів концтаборів, депортацій за етнічною або соціальною ознаками, масових розстрілів цивільного населення;

89,90	2	Український національно-визвольний рух опору	Ідеологія, соціальна база, тактика і стратегія рухів опору в Україні. Акт відновлення Української Держави. Українська повстанська армія (УПА). III Надзвичайний великий збір ОУН(б): еволюція програмних засад українського національно-визвольного руху. Українська головна визвольна рада (УГВР).	Знати і розуміти: <ul style="list-style-type: none"> – <i>зміст поняття</i> «рух Опору», – <i>рух Опору</i> як реакції на окупаційну політику нацистської Німеччини і держав-сателітів; Уміти: <ul style="list-style-type: none"> – <i>визначити причини та наслідки</i> розгортання руху Опору на окупованих Німеччиною та державами-сателітами територіях, військово-політичного протистояння основних течій цього руху; – <i>установити внесок</i> перемогу над нацизмом Тараса Бульби (Боровця), Олега Ольжича, Кирила Осмака, Романа Шухевича
91	1	Комуністичний партизанський та інші рухи опору на теренах України.	Радянські партизанські загони і з'єднання. Розгортання в Західній Україні осередків польського руху опору. Польсько-українські відносини. Міжнародний конфлікт на Волині під час Другої світової війни. Польські «відплатні акції» на Волині (березень-початок липня 1943 р.). Спроби примирення та діалогу.	Знати і розуміти: <ul style="list-style-type: none"> – <i>зміст поняття</i> «рух Опору», – <i>рух Опору</i> як реакції на окупаційну політику нацистської Німеччини і держав-сателітів; Уміти: <ul style="list-style-type: none"> – <i>визначити причини та наслідки</i> розгортання руху Опору на окупованих Німеччиною та державами-сателітами територіях, військово-політичного протистояння основних течій цього руху; – <i>установити внесок</i> перемогу над нацизмом Сидора Ковпака, Івана Кожедуба, Амет-Хана Султана.
92	1		Питання історії України в період Другої світової війни в Програмі ЗНО	
93	1	Вступ у війну США і формування антигітлерівської коаліції.	Англо-радянський договір про взаємодопомогу і Атлантична хартія. Військово-технічне та інформаційне співробітництво. Ленд-ліз. Вінстон Черчіль. Напад Японії на Перл-Гарбор і початок війни на Тихому океані. Декларація Об'єднаних Націй (1942 р.). Тегеранська	Знати і розуміти: <ul style="list-style-type: none"> – <i>зміст понять</i> «антигітлерівська коаліція», «воєнний злочин»; – <i>хід бойових дій</i> на фронтах Другої світової війни, – <i>передумови</i> для розбіжностей у політичних позиціях держав антигітлерівської коаліції; Уміти: <ul style="list-style-type: none"> – <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність</i> подій Другої світової війни, що визначили її перебіг і результати; – <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про стратегії ворогуючих

			конференція.	сторін, зміни на фронтах війни – <i>установитивнесоку</i> перемогу над нацизмом Франкліна Рузвельта, Йосифа Сталіна, Вінстона Черчіля . –
94,95	2	Воєнні перемоги союзників у 1942–1945 рр. в	Докорінний перелом у ході німецько-радянської війни: битви під Сталінградом і на Курській дузі. Визволення Донбасу. Форсування Дніпра. Битва за Київ. Вигнання військ гітлерівської коаліції з України. Поразки нацистів та їхніх союзників у Північній Африці, Італії, на Тихому океані. Відкриття Другого фронту в Європі. Бойові дії в Центральній та Західній Європі в 1944–1945 рр. Українці у військових формуваннях держав антигітлерівської коаліції. Битва за Берлін і капітуляція Німеччини. Завершення війни в Європі	Знати і розуміти: – <i>дати</i> початку і завершення німецько-радянської війни; та Другої світової війни – <i>хід бойових дій</i> на фронтах Другої світової війни та на території України; Уміти: – <i>встановитихронологічну послідовність і синхронність</i> подій Другої світової війни, що визначили її перебіг і результати; – <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про стратегії ворогуючих сторін, зміни на фронтах війни, – <i>висловити обґрунтовані судження:</i> а) про внесок України в перемогу над нацизмом; б) роль і місце українців у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй у роки Другої світової війни; в) про руйнівні наслідки для України та Європи Другої світової війни; – <i>установитивнесоку</i> перемогу над нацизмом Шарля де Голля Дуайта Ейзенгауера, Георгія Жукова Франкліна Рузвельта, Йосифа Сталіна, Вінстона Черчіля .
96	1	Завершення Другої світової війни	Ялтинська (Кримська) конференція. Потсдамська конференція. Атомне бомбардування міст Гірошими і Нагасакі. Капітуляція Японії. Демілітаризація.	Знати і розуміти: – <i>дати</i> союзницьких конференцій – <i>хід бойових дій</i> на фронтах Другої світової війни на завершальному етапі війни Уміти: – <i>встановитихронологічну послідовність і синхронність</i> подій Другої світової війни, що визначили її перебіг і результати; – <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про стратегії ворогуючих сторін, зміни на фронтах війни, – <i>висловити обґрунтовані судження:</i> а) про внесок України в перемогу над нацизмом; б) роль і місце українців у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй у роки Другої світової війни; в) про руйнівні наслідки для України та Європи Другої світової війни;

				– <i>установити внесок</i> перемогу над нацизмом Шарля де Голля, Дуайта Ейзенгауера, Георгія Жукова, Франкліна Рузвельта, Йосифа Сталіна, Вінстона Черчіля.
97	1	Економічне і суспільне життя під час війни.	Переорієнтація економік воюючих держав на воєнні потреби та її соціальні наслідки. Жінки та підлітки на фронті й у тилу. Відновлення в Україні комуністичного режиму. Депортація з Південної України і Криму татар, німців, болгар, греків і вірмен. Злочини проти людства. Післявоєнна трагедія: голод 1946–1947 рр. в Україні. Література й мистецтво воєнного часу: теми і герої.	Знати і розуміти: – <i>вплив</i> війни на суспільно-культурні процеси. Уміти: – <i>висловити обґрунтовані судження</i> про руйнівні наслідки для України та Європи Другої світової війни; – <i>установити внесок</i> перемогу над нацизмом Олександра Довженка
98	1		Питання історії України в період Другої світової війни в Програмі ЗНО	
99	1	Наслідки Другої світової війни. Внесок українського народу в перемогу над фашизмом, нацизмом та японським імлітаризмом.	Міграції, матеріальні й демографічні втрати внаслідок війни. Ціна перемоги. Демографічні втрати. Рада Безпеки ООН. Українська РСР одна із країн засновниць ООН. Деколонізація. Криза цінностей індустріального суспільства. Перехід до біпорного світу «відкритих» та «закритих суспільств». Нюрберзький та Токійський процеси – фундамент політики пам'яті багатьох країн.	Знати і розуміти: – дату завершення Друга світова війна; – роботи Нюрберзького процесу, його фундаментальне історичне значення; – про роль та значення діяльності у Союзницькій раді українця Кузьми Дерев'янка. Уміти: – <i>висловити обґрунтовані судження</i> про руйнівні наслідки для України та Європи Другої світової війни; – <i>робити</i> загальні висновки по темі.

100	1	Практичне заняття «Рідний край у роки Другої світової війни»	Робота з історичними джерелами: документи, тексти, карти, картини, малюнки, плакати, карикатури, фольклор, фото/кіно/фонодокументи.	
101	1	Узагальнення з теми «Друга світова війна: перебіг і результати»	Побудова кластеру/ментальної карти з теми «Друга світова війна: перебіг і результати»	
102	1	Тематичний контроль з теми «Друга світова війна: перебіг і результати»	Різнорівнева контрольна робота у форматі ЗНО за формулою: $16*1; +4*3; +3*4; 2*5=48:4$	
103 - 105		Резерв часу учителя		